

שפת אמת לפרשת ויצא

שפת אמת ספר בראשית - פרשת ויצא - שנת [תרל"ח]

ב"ה [תרל"ח]:

במדרש צמאה לך נפשי כו' כן בקודש ע"כ בקודש כו'. לפי גודל הרצון והתשוקה שיש באדם לעבודת הבורא במקום ציה בלי מים. כן יוכל אח"כ להתדבק בקדושה בשעה שמתגלה לו קצת הארה. וזה עצמו ה' נחמה ליעקב אע"ה היותו גולה לחוץ לארץ מקום ציה. ועכ"ז כיון שזכה ע"י רוב התשוקה והצמאון. להתגלות מראה זו. ואמר כן בקדש חזיתך. כמו שהי' כל כך צמא. כן ה' לו התדבקות במראה הזאת. לכן וישא יעקב רגליו. ודבר זה נוהג בכל פרט ג"כ. וכן בעולם הזה כפי רוב התשוקה לה' יכול אח"כ להתדבק בו ית' בעולם הבא. וכמו כן כפי התשוקה בימות החול שמוטרד במלאכות גשמיים שהוא מקום ציה בלי מים. כן זוכה אח"כ בשבת קודש מעין עוה"ב לחזות בנועם ה':

שפת אמת ספר בראשית - פרשת ויצא - שנת [תרל"ט]

בפסוק והנה סולם מוצב ארצה כו' ולא כתיב נצב. כי סולם זה צריך האדם להעמידו כאשר מתקן מלא קומתו. והוא הוא הסלם שגופו למטה ונשמתו מגיע השמימה ומלאכי אלקים עולים ויורדים בו. כי גופו למטה מהם. ושרש נשמתו למעלה מהם. לכן אדם נקרא מהלך בכל אלה המדריגות של הסולם. כי בודאי סולם זה כולל כל שרשי נשמות בני אדם. ונודע כי כל מה שנמצא בכלל נמצא בפרט. כי האדם נקרא עולם קטן. לכן יש בכל אחד ככל אלה המדריגות. וכתיב אח"כ ויירא כו'. כי כך צריך להיות ע"י השגת המדריגות שרואה האדם עד היכן כח נשמתו מגעת. ואשר כל התחתונים והעליונים תלויין בו. צריך ליפול עליו אימה ופחד ביותר. לכן ג"כ וידר נדר כו'. אף שהבטיחו הבורא ית'. אמרו חכמים שאין הבטחה לצדיקים. הוא ג"כ מתישב לפי הנ"ל. שהאדם המהלך ונשתנה בכל עת ועת מן דרגא לדרגא במדריגות הסולם הנ"ל. נמצא תמיד הולך בדרך חדש לגמרי. וצריך סיעתא דשמיא ביותר בכל עת כנ"ל:

שפת אמת ספר בראשית - פרשת ויצא - שנת [תרמ"ז]

בענין המעשה מנשואי לאה. ואיתא במדרש שאמרה לו כמו שרימה לאביו אנכי עשו בכורך וכי אית ספר דלית לי' תלמידים ע"ש. נראה לבאר הענין עפ"י מ"ש במדרש כי כך היו התנאים הגדולה לגדול כו' ושמעה לאה מעשי עשו ובכתה וכו'. כי הנה יעקב אע"ה זכה ליקח חלקו של עשו כמ"ש בפרשה הקודמת ואמת אמר אנכי עשו. וכשזכה לאותו חלק זכה ליקח את לאה שהיתה מיוחדת לאותו ההארה. לכך רחל היתה אהובה לו כי היא היתה מיוחדת אליו ממש. ולא היתה מיוחדת לחלקו של עשו לכן כתיב שנראה לאה דרשו חז"ל שעשתה מעשה שונא. פי' שמה שהי' צריך עשו לתקן ולא הי' יכול וניטל ממנו וניתקן על ידי יעקב ולא לכן כתיב ראו בן ראו מה בין בני לבן חמי. משמע שהם תקנו מה שהי' מיוחד לעשו לתקן כנ"ל. וזהו שרמו במדרש אשתו של פלוני לפלוני כו' בכושרות בכי ושירות כו' והכל ענין א'. ושוב מצאתי בספר עבודת ישראל מענין זה. ונראה שכוון למ"ש. ואפשר השומע לא הבין דבריו או שהרב ז"ל הסתיר הדברים:

שפת אמת ספר בראשית - פרשת ויצא - שנת [תר"נ]

ב"ה [תר"נ]:

בסדר ויצא לא נמצא שום פרשה פתוחה וסתומה. וכ"ה בספרי מסורות כי לא יש סדר כזה בתורה זולת ויצא. ונראה דהרמז שלא פסק אבינו יעקב ולא הוסח דעתו מיציאתו לחו"ל עד שחזר ויפגעו בו מלאכי כו'. וז"ש וישבת עמו ימים אחדים שהיו כל הימים באחדות ודביקות בשרשו. [ויתכן ג"כ כי זה פי' הפסוק ויהיו בעיניו כימים אחדים באהבתו אותה כי ע"י אהבה זו הי' דבוק באחדות. וידוע כי אהבתו ברחל הוא סוד השכינה.] וזה הי' עיקר הנדר והבקשה אם יהי' אלקים עמדי כו' שלא יתפרד מן הדביקות ע"י לבן הרשע ותחבולותיו כנ"ל: